Any XII. Sabadell.—Dimecres 9 de Mars de 1898. N.º 600

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36
Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

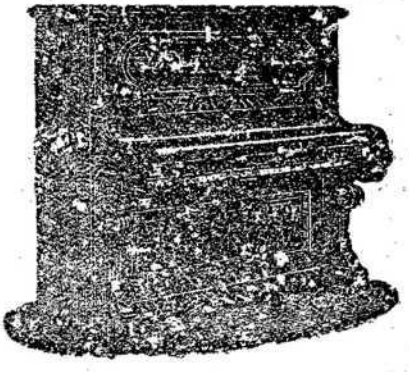
Representació Administrativa á Barcelona
Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Sabadell. . . . . 4 rals al mes.
Fora. . . . . 14 » trimestre
Un número sol. . . . **5 céntims.**
Anuncis á preus convencionals.

Pianos. - Afinacions y reparacions
E. LLADO
— Calderón, 18. — Sabadell —

Teatro Principal.- Está en venda un dels millors palcos del 1.er pis d' aquest Teatro. En la Administració d' aquest diari donarán mes detalls.

Ganga.- Per retirarse del negoci 's ven una acreditada **botiga de gorras,** situada á la RAMBLA, N.º 41.
Pera més informes en lo mateix establiment.

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde **150 duros** y son construits ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n' hi hán 5 pera vendrer, á preus económichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —
JOAN COMAS FAURA
Rambla, 93. — SABADELL

LO CATALANISME EN LAS PRÓXIMAS ELECCIONS

La gent del districte electoral de Vilafranca del Panadés creuhen que las aspiracions catalanistas han de ser representadas y defensadas en lo Parlament espanyol, y un d' aquest dias han enviat una nombrosa y significada comissió al doctor Joan Permanyer, pregantli que volgués ser candidat en las eleccions de últims d' aquest mes. Lo doctor Permanyer ha acceptat. Per lo tant, la bandera catalanista será, per primera vegada, plantada en lo camp de lluyta de las eleccions de diputats á Corts.

Aquest fet 'ns dona resolta, ara com ara, la qüestió de si 'ls catalanistas han d' anar á las eleccions, abans de que s' hagi formalment plantejat. Tal volta es millor que sia aixis; puix la qüestió se presenta tant complicada, tant plena de fosquedats y exposada á perills tant grossos, que, del exámen que se 'n fes, probablement no en sortirien sinó duptes, tant més embolicats quant més aprofondit fos aquell.

Als nostres companys de Vilafranca se 'n van al gra, dexantse de rumiaments; 'ls hi sembla que poden traure victoriós de las urnas á un representant de la Causa y volen ferne la prova. El problema que, teóricament, engendraria confusió, lo confian á la práctica, que pera 'ls catalans ha estat sempre 'l argument predilecta y més convencedor.

El doctor Permanyer se llansa á la provatura, també sense palanquejar y aixó que 'ls seus duptes podrian ser més grossos y mes imponents que 'ls dels electors de Vilafranca. La tasca del primer diputat á Corts catalanista no es pas facil ni de gayre comoditat.

Parlarém del diputat y no del candidat, perqué del triomf del doctor Permanyer podém tenirne tota la certesa compatible ab las costums electorals espanyolas.

Los catalanistas de Vilafranca s' han distingit sempre per lo seu afany d' avensament y per son ardor en las lluytas; la seva acció constant y valenta ha encés l' amor á nostres ideas en tot lo Panadés. Per altra part, han estat acertadíssims en la elecció del candidat. El nom y 'ls mèrits del doctor Permanyer son populars en tota la Catalunya, y en tots los actes del patriotisme catalá hi figura, fa uns quants anys, en primer lloch. President dos anys seguits de la Academia de Llegislació y Jurisprudencia, catedrátich de nostra Facultat de Dret, President ara del Ateneu Barcelonés, ánima de las assambleas catalanistas, ex-President de la Unió Catalanista y de la Lliga de Catalunya, en sos actes y en sos discursos s'

ha fet una merescuda anomenada de jurisconsult, de patriota y d' escriptor politich, acreditantse també d' home de carácter dreturer é inflexible, y de sostenir sas conviccions ab la hermosa valentía dels grans esperits cristians.

Aquestas condicions dels catalanistas vilafranquins y del candidat que han escullit, unidas á la necessitat que comensan á veure clara 'ls catalans de fer los possibles pera posar fí á la organisació política d' Espanya que esclavisa á Catalunya, y á un sistema de gobernar que no 'ns dona rés y 'ns ho pren tot, los dinérs dels qui 'n tenen y la sanch dels pobres, aconvoyantnos cap á una ruina definitiva, esplican la satisfacció y afecte ab que 'l districte de Vilafranca s' ha declarat á favor de la candidatura catalanista. De manera que, ab tot y fer pochs dias que la noticia ha pogut corre, ja está ben assegurat que lo doctor Permanyer tindrá la ajuda y 'ls vots de tots los electors del districte prou independents y prou honrats per no haver d' obehir á las ordes del caciquisme; essent de justicia consignar que han treballat y treballarán ab entussiasme pera 'l doctor Permanyer los elements federals vilafranquins, los qui, d' acort ab los prohoms del partit, han resolt posarse al costat de la candidatura catalanista, perqué, si en alguns punts no correspon á la significació del partit federalista, li dona satifacció en la qüestió fonamental y patriótica del autonomisme nacionalista catalá.

No hi ha dupte, de que si, per un medi ó altre, es possible que de las urnas no 's surti sinó lo que 'ls electors las hi hagin confiat, lo triomf del doctor Permanyer es segur; y ja 's cuydarán los catalanistas de que las urnas diguin la veritat y de que las actes no la estrafassin.

A treballar, donchs, tots los qui volém que per tot ressoni y que per tot triomfi l' amor á las llibertats catalanas; los del districte de Vilafranca, com los qui no 'n som, hem de portar tot el nostre esfors á la empresa dels nostres amichs vilafranquins. ¡Visca Catalunya y sas llibertats! aquest es el nostre crit de guerra; en la hora del triomf, sí tenim el consol de veurel, hi barrejarém aquets altres: ¡Viscan los patricis vilafranquins! ¡Visca 'l doctor Permanyer! perqué aquest y aquell haurán obert á la pátria afligida un camí de bellas esperansas.

N. VERDAGUER Y CALLÍS

De «La Veu de Catalunya».

ARCHIVO HISTÓRICO

LA CATALANA

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.° 5.

EN LA CASA DE SA PROPIETAT.

Tant per son capital y reservas, que es de **30 milions,** com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua índole, ha merescut la confiansa del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantía, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848,06 PESSETAS

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 PESSETAS.

Son Director es **D. Ferran de Delás,** ex- diputat á Corts, Abogat y propietari.
LA CATALANA se troba representada en totas las poblacions importants d' Espanya.
En aquesta ciutat dirigirse á **D. Antoni de P. Capmany.—S. Joan, n.° 43.**

SECCIÓ RELLIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Sant Paciá, bisbe de Barcelona; Gregori, bisbe; Dogobert, rey d' Austrassia; Eduvolt, benedicti y Stas. Francisca Romana, vda.; y Caterina de Bolonia, verge.

Sant Paciá nasqué á Catalunya baix la dominació romana, imperant Teodossi. Instruhit en la carrera de las lletras en sa joventut contragué matrimoni y tingué un fill anomenat Dextro. Havent enviudat seguí la carrera eclesiástica distingintse tant en lo nou estat ab sabiduría y virtut que prompte fou elegit bisbe de Barcelona. Son zel per la relligió y lo estricte compliment de sos debers episcopals lo posan entre los prelats que mes han honrat la cadira barcelonina y sos inombrables escrits plens de profonda doctrina y de bellesas literarias lo colocaren entre los homens mes savis de son temps. No se sab fixament la fetxa en que morí pero fou á últims del sigle IV.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—Missas per Pascual Serra, Antoni Joanico, Jacinta Benessat, Joan Sanmiquel, Feliu Fontanet Casali, Eduart Ferret.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO,—Missas per Francisca Costa Carbó. A las deu, ofici á Sta. Francisca á expensas de varias personas devotas.

Notas oficials

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 8.

Naixements: Josepha Boix Gardeñes.—Joaquim Altimira Badía.—Joan Vilanova Arcalis.—Francisco Capella Juanico.—Antoni Font Cortés.

Defuncions: Joaquim Aldaver Ollé, 3 mesos.—María Solé Borrell, viudo, 68 anys.

NOVAS

Nostre amich, lo conegut comerciant de Barcelona don Bassili Costa, va remetrer al senyor Raventós de Sant Sadurní en carta certificada un bitllet de 50 pessetas, qual sobre sens fractura ha arribat á son destí pero á dins en lloch del bitllet, hi havia un paper d' igual tamany.

La casa de comers de Barcelona que funcionaba baix la rahó social de «Ramon Cerveró y Gras», per haverse separat amistosament aquest últim, continuará d' are en avant sos negocis de compra y venda de panyeria ab lo nom de «Ramon y Cerveró».

Es casi segur que 'l vinent diumenge se celebrará un *meeting* á Vilafranca del Panadés pera propagar la candidatura catalanista pera Diputat á Corts per aquell districte que com ja saben nostres llegidors ha sigut ofert dit cárrech al sabi jurisconsult catalá don Joan Permanyer.

Segons noticias, sembla que cada dia es mes ben rebut lo nom de nostre distingit amich en la comarca del Panadés, desenganyada y aburrida de la farsa política qu' avuy 'ns desgoberna.

Ha tornat á sortir, mes valent que may, nostre estimat company en la prempsa catalanista *L' Olotí* portantveu en la xamosa comarca olotina de las reivindicacions de nostra estimada terra.

No cal dir ab quin goig saludém sa nova aparició, desitjantli tota mena de prosperitats y 'l mes fervent entussiasme pera prossegu'r la noble lluyta comensada.

En lo territori d' aquesta Audiencia hi han vacants y deuhen provehirse per concurs las notarías següents: Manresa (notaría que fou del senyor Renau), Girona (notaría que fou del senyor Torras), Esparraguera y Sant Feliu de Guixols.

Estant avansada la temporada cómica en lo Teatro Romea, y tenint la Empresa de atendre als senyors artistas donánloshi una funció de gracia, aquestas se verificarán lo dimars y divendres no festius de cada setmana, continuant los demés dias las representacions del drama póstum de don

Joseph Feliu y Codina *Lo Nuvi* que cada dia atrau més concurrencia al popular colisseu del carrer del Hospital de Barcelona.

Lo passat diumenge en la gran sala d' actes del Orfeó Catalá de Barcelona hi hagué una notabilíssima vetllada musical donada per lo distingidíssim guitarrista nostre paisá En Salvador Llobet.

Domina la guitarra d' una manera admirable; á una sorprenent execució s' hi afegeix una delicadesa y un sentiment verament escepcionals. Ne sab traure uns efectes y ab tal gust artistich que fan d' en Llobet un dels primers de nostres guitarristas. Ha triat son repertori entre las composicions dels més celebrats mestres. Va tocar un minuet de Haydn, una romansa de Mendelshon, un andante de Handel, la Serenata de Albeniz, un fragment del *Canigó* de Vives, *La mort d' Aze* de Grieg, un andante de Beethoven, un *Estudi* de Sors, la marxa fúnebre de Chopin, un fragment de *Tannhauser*, un fragment de *La Fada* de Morera, un capritxo árabe y y una jota de Tárrega y moltas altras que li valgueren grandiosos y entussiastas aplaudiments de tota la concurrencia. Fou una festa verament deliciosa.

Definitivament demá dijous s' estrenará en lo teatro Principal l' obra *Trafalgar* ab onze decoracions novas pintadas per lo Sr. Urgellés, prenenthipart tota la companyia.

L' orquesta Fatxendas aumentada es la encarregada de la part musical.

Los periódichs de Paris donan compte del éxit extraordinari qu' ha obtingut en un concert que tingué lloch 'l 28 del passat Febrer en la Sala Erard nostre paysá 'l notable violoncel-lista don Joan Pujol, fent grans elogis de son perfecte mecanisme y regoneixentli á més un verdader temperament d' artista.

Diu á aquest propósit *La Revue Diplomatique* que es Catalunya la regió predilecta d' Espanya en quant se refereix á literatura, ciencias y arts, recordant que es la patria de Fortuny y Clavé, aixís com d' Aribau, Monturiol, Pitarra y Verdaguer.

Lo vinent dissapte tindrá lloch en lo teatro Cervantes una extraordinaria funció per las companyias dramática y mímica que actúan en lo teatro del Circo Barcelonés de Barcelona en la que's presentará la aplaudida companyia mímica «Onofri» ab la grandiosa pantomima *El último cartucho*, ab decorat nou y numerosa comparsería.

Los cuadros que 'ls hereus de D. Carlos Torruella han entregat pera l' museu de Barcelona son: un de grans dimensions titulat *Santa Cristiana es*

nostra, un Cap d' estudi al oli, duas acurelas l' una y l'altra ab lo nom de *Neron*, dos dibuixos al llapis y un dibuix á la ploma tot degut al pintor don Enrich Serra, qual firma per si sola avalora la deixa que 'l senyor Torruella ha fet á nostra ciutat. A més han entregat pera 'l citat museu una rica colecció de fotografías ab falagueras dedicatorias al malaguanyat artista argenter d' en Serra d' en Querol y d' en Pradilla.

Segons nos dinhen los hereus del difunt, ha quedat entregat al prior del monastir de Monserrat lo mitj cos de la Madona de Ripoll pintada al oli per l' Enrich Serra, d' hont sortí després lo cuadro que servi pera 'l mosáych que 'l Sant Pare regalá al antich cenobi catalá, qual cuadro guardo com preuhada joya Lleó XIII. La Madona oferta al monastir de Montserrat va en un doselet de metall, ab tauleta de noguera sobre la que hi ha dos canalobres de bronze daurat, formant tot com un riquíssim moble.

La Lliga de Productors del Primpcipat de Catalunya, d' acort ab las Societats adheridas al programa de la Assamblea de representants d' Associacions económicas de Catalunya celebrada en 1895 y ab la cooperació de las entitats que forman la Assamblea permanent de Contribuyents de la provincia de Barcelona, fa activas gestions pera arribar á una descentralisació ámplia en lo tocant á la administració de las contribucions é impostos que pesan sobre las quatre provincias catalanas.

A la llista ja respectable d' agrupacions catalanistas constituhidas desde que vigeixen los nous Estatuts de la Unió, tenim avuy que afegir nhi un' altra, la d' Olot, segons nos comunican en carta que rebém d' aquella vila. Atenent á aquestos informes, la nova entitat política compta ab elements de molta valua al seu devant, figuranthi entre 'ls que tenen solicitat lo seu ingrés com á socis, propietaris ben influyents, advocats distingits, y lo més granat del jovent conreuhador de las lletras y las arts, ab que s' enorgulleix la ilustrada comarca d' Olot.

S' ha publicat lo drama de món, en dos actes, *Silenci*, original de nostre volgut amich lo jove escriptor En Adriá Gual y que ab tant éxit y tants aplausos de la crítica fou rebut al presentarse temps endarrera en lo Teatro Lírich. La edició d' aquesta obra está recoberta d' una manera ben original, essent la portada obra també del mateix autor.

Avuy deurá arribar á Barcelona de La Coruña una altra remesa de soldats inútils ó malalts fills ó domiciliats en aquesta regió militar y que desembarcá en aquell port procedents de Cuba 'l vapor correu «Colon».

A causa del temps, se sospengué ahir á la nit la funció que devia darse en lo teatro Euterpe á benefici del Mestre Bosch.

Segons se 'ns diu, se verificará demá al vespre.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiansa.

TELEGRAMAS

Madrit, 8, 5 t.—Ha sigut molt comentada una circular del bisbe de Plasencia, en la qual se recomana als feligresos que no donguin son vot als candidats liberals, encarregant que dit document sia llegit en totas las Iglesias de la diócessis.

Telegrafian de l' Habana que 'l canoner «Satélite» s' ha apoderat d' un barco sospitós prop de las costas de Cuba.

Fet lo reconeixement, 'l capitá del barco apresat, manifestá que 's dirigia á Savanah, presentant la documentació en regla. Lo cónsul Mr. Lée ha demanat que 's deixi lliure al esmentat barco.

Ha produhit fonda sensació la noticia publicada pel «Daily Mail» ab referencia á un despaig de Hong-Kong, d' haver estallat una nova insurrecció á Filipinas havent sigut morts 53 soldats espanyols. Per mes que 'l gobern no 'n sab res oficialment se tem que resulti veritat, donchs la reserva que en aquest cas guarda es molt significativa.

No hi ha res de nou pera dir, donchs ab la mort de Frascuelo aquest ditxós poble no pensa, ni parla, ni sent res, fora de la desgracia del seu idol. Tota la tarde no 's parla d' altra cosa, havent quedat á recó per tot arreu lo de Cuba y Filipinas.

CAMBIS

Londres á 90 dias fetxa	34'25 d.
» á la vista.	34'60 p.
Paris. » » »	37'25

GANGAS.— Pera vendrer.

Duas prempsas pera enfardar.

Una pastera ab tots sos accessoris.

Una tampa pera forn ab tots sos accesoris.

Una máquina y caldera de vapor de dos caballs de fersa, sistema «Corliss», alta presió, casi nova.

Tot en bon estat y á preus reduhidíssims.

Informarán: Arrabal de dins, 22. — SABADELL

IMPREMPTA DE **PERE TUGAS**

Treballs pera 'l comers á preus económichs.

CARRER DE CALDERÓN, 36

Imprempta y Encuadernacions de Pere Tugas, Carrer de Calderón, 36.—SABADELL